

Thông điệp tiết kiệm của Tổng Bí thư nhìn từ các dự án giao thông đội vốn

07:02 23/06/2025

Thông điệp tiết kiệm, chống lãng phí của Tổng Bí thư Tô Lâm gợi mở tư duy để phát triển và hoàn thiện hạ tầng giao thông hiện đại, đồng bộ.

Bài viết mới đây của Tổng Bí thư Tô Lâm về đẩy mạnh thực hành tiết kiệm, chống lãng phí đã tạo nên sự lan tỏa sâu rộng trong toàn xã hội.

Tổng Bí thư Tô Lâm khảo sát Dự án cao tốc Cao Lãnh - An Hữu, đoạn xã Mỹ Thọ, huyện Cao Lãnh (kết nối Đồng Tháp với Tiền Giang). Ảnh TTXVN.

Nội dung bài viết không chỉ đề cập đến nguyên lý căn bản trong quản lý Nhà nước mà còn là lời hiệu triệu mạnh mẽ khi Việt Nam ta đang đứng trước yêu cầu cấp thiết phải huy động và sử dụng hiệu quả nguồn lực quốc gia, nguồn lực xã

hội để phát triển hạ tầng giao thông hiện đại, đồng bộ, bền vững.

Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng đã xác định rõ, đến năm 2030 cả nước có 5.000 km đường bộ cao tốc. Chính phủ đặt mục tiêu cuối năm 2025, hoàn thành 3.000 km đường bộ cao tốc.

Đây là mục tiêu lớn, thể hiện tầm nhìn chiến lược về phát triển hạ tầng giao thông, tháo gỡ nút thắt về logistic và giảm chi phí vận tải, mở rộng không gian phát triển kinh tế, thúc đẩy liên kết vùng, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Để đạt được mục tiêu đầy tham vọng này, nhu cầu vốn đầu tư là vô cùng lớn. Theo tính toán, riêng tuyến cao tốc Bắc - Nam phía Đông giai đoạn 2 (1.811 km), tổng mức đầu tư đã lên tới hơn 147.000 tỷ đồng từ nguồn ngân sách nhà nước. Nếu cộng thêm các tuyến cao tốc khác, tổng nhu cầu vốn đầu tư hạ tầng giao thông đến năm 2030 có thể vượt 1 triệu tỷ đồng.

Nhiều năm qua, Chính phủ đã đẩy mạnh các giải pháp tiết kiệm để dành nguồn lực phát triển kinh tế - xã hội, trong đó có phát triển hạ tầng giao thông. Bên cạnh vốn đầu tư công, trái phiếu Chính phủ, nguồn vốn tư nhân, còn đòi hỏi chúng ta phải có những giải pháp căn cơ, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí để tạo thêm nguồn lực cho phát triển.

Đây không chỉ là vấn đề kỹ thuật tài chính, mà là một yêu cầu chính trị, đạo đức công vụ và trách nhiệm xã hội to lớn.

Thông điệp tiết kiệm của Tổng Bí thư nhìn từ các dự án giao thông đội vốn. Ảnh VGP.

Trong bài viết, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: Tiết kiệm là quốc sách hàng đầu; kiên quyết triệt để tiết kiệm các khoản chi chưa thực sự cần thiết để bảo đảm nguồn lực cho phòng, chống thiên tai, dịch bệnh, bổ sung vốn đầu tư phát triển và phát triển kinh tế...

Thông điệp này đặc biệt ý nghĩa khi đặt trong bối cảnh việc cân đối thu - chi, co kéo, phân bổ chi tiêu ngân sách nhà nước, bảo đảm sự phát triển cân đối hài hòa giữa các lĩnh vực, các tỉnh thành không phải là công việc dễ dàng. Cùng với đó, nhiều công trình giao thông trước đây bị đội vốn, kéo dài tiến độ, gây lãng phí nghiêm trọng.

Nêu lại ví dụ dự án đường sắt Cát Linh - Hà Đông (Hà Nội), ban đầu dự toán 8.769 tỷ đồng, sau điều chỉnh tăng lên 18.002 tỷ đồng, đội vốn hơn 200%. Hay dự án cao tốc Bến Lức - Long Thành (Thành phố Hồ Chí Minh - Long An - Đồng Nai), sau nhiều năm thi công vẫn chậm tiến độ, phải gia hạn tiến độ, rồi đề xuất thời hạn hoàn thành vào cuối quý 3/2025.

Dẫn những ví dụ này để thấy chỉ cần một mắt xích lỏng lẻo trong quy hoạch, thiết kế, đấu thầu, giám sát hay giải ngân... thì hệ quả sẽ tiêu tốn nguồn lực khổng lồ của nhà nước và nhân dân.

Bởi vậy, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí phải được thể chế hóa thành quy chuẩn hành động, từ Trung ương đến địa phương, từ nhà hoạch định chính sách đến nhà thầu, kỹ sư, công nhân. Mỗi khoản chi phí, mỗi một khâu triển khai phải “liệu cơm gắp mắm”, đảm bảo tối đa hiệu suất đầu tư.

Thông điệp tiết kiệm của Tổng Bí thư nhìn từ các dự án giao thông đội vốn. Ảnh antd.vn.

Thông điệp tiết kiệm, chống lãng phí của Tổng Bí thư gợi mở một tư duy đúng đắn trong đầu tư, hoàn thiện hạ tầng giao thông: Không phải là cắt giảm vốn đầu tư một cách cơ học mà phải sử dụng hiệu quả đồng vốn. Cần xác định cho được dự án trọng tâm, trọng điểm, tạo liên kết vùng, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Kiên quyết không để xảy ra tình trạng giãn tiến độ, đội vốn đầu tư; đồng thời xử lý nghiêm các hành vi thông thầu, gian lận, nâng giá vật tư, thi công kém chất lượng.

Cùng với đó, chủ đầu tư, đơn vị giám sát, các nhà thầu cần phải làm việc trách nhiệm, năng động, sáng tạo, làm chủ những công nghệ thi công hiện đại và vật liệu mới để vừa tiết kiệm vừa tăng tuổi thọ công trình. Làm chủ công nghệ, tự chủ thiết kế, thi công là tiết kiệm nguồn lực của đất nước, góp phần tạo công ăn việc làm, tạo sinh kế cho người dân.

Thời gian tới, chúng ta cũng cần hoàn thiện thể chế, đẩy mạnh xã hội hóa, huy động các nguồn lực ngoài ngân sách, đặc biệt là thông qua mô hình hợp tác công - tư (PPP) trong phát triển hạ tầng giao thông.

Thông điệp của người đứng đầu Đảng đã chỉ ra hướng đi, điều còn lại là quyết tâm và hành động cụ thể từ toàn bộ hệ thống chính trị, từ Trung ương đến địa phương, từ quản lý nhà nước đến các chủ thể tham gia công trình. Mỗi công trình áp dụng phương thức quản trị hiện đại, áp dụng công nghệ mới trong thi công, hoàn thành đúng tiến độ, không đội vốn, bảo đảm chất lượng, chính là bước tiến thực chất trong tiết kiệm, chống lãng phí.

Theo VOV.vn